

Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського
Українська асоціація візантійських студій
Міжнародний інститут афонської спадщини

ПРОГРАМА
всеукраїнської наукової конференції

**«Українська візантиністика:
минуле, сучасний стан, перспективи розвитку»**

21 травня 2018 р.
м. Київ

ПРОГРАМА
всеукраїнської наукової конференції

**«Українська візантиністика:
минуле, сучасний стан, перспективи розвитку»**

21 травня 2018 р.

м. Київ

Всеукраїнська наукова конференція «Українська візантиністика: минуле, сучасний стан та перспективи розвитку» покликана стати майданчиком для обміну досвідом та координації зусиль науковців з метою сприяння відродженню в Україні візантиністики як наукової дисципліни, організації та проведення досліджень у галузі візантиністики, візантійської та поствізантійської спадщини, культури, мистецтва, архітектури, літератури, богослов'я, історії (як Візантії, так і країн візантійської та поствізантійської цивілізації), системного й різнобічного вивчення та популяризації візантійської спадщини в історії Русі-України тощо.

Організатори: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, Українська асоціація візантійських студій, Міжнародний інститут афонської спадщини.

Місце і час проведення: м. Київ, 21 травня 2018 р., 10.00, Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського. Адреса: м. Київ, вул. Івана Кудрі, 33 (Актовий зал ТНУ, 3-й поверх).

Час доповіді/повідомлення: до 15 хвилин.

Розклад роботи:

09.15 – 10.00: Реєстрація учасників.

10.00 – 11.45: Пленарне засідання.

11.45– 14.00: Секція 1: Впливи Візантії в історії та культурі Русі-України.

14.00 – 15.00: Обід.

15.00 – 18.00: Секція 2: Сучасний стан та перспективи візантиністики в Україні.

18.00 – 18.30: Дискусія, підбиття підсумків.

ПРОГРАМА

21 травня, понеділок

09.15 – 10.00: Реєстрація учасників конференції.

🕒 **10.00 – 11.45: Пленарне засідання.**

Засідання ведуть:

*Казарін Володимир Павлович,
Шумило Сергій Вікторович,
Домановський Андрій Миколайович*

Казарін Володимир Павлович (Київ, Україна), доктор філологічних наук, професор, ректор Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, заслужений працівник освіти України.

Вітальне слово до учасників конференції.

Богомолов Олександр Вікторович (Київ, Україна), директор Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, кандидат філологічних наук.

Вітальне слово до учасників конференції.

Куковальська Неля Михайлівна (Київ, Україна), генеральний директор Національного заповідника «Софія Київська», заслужений працівник культури України, голова музейно-експертної ради ВУАМ, дійсний член Української академії архітектури.

Тема доповіді: *Софія Київська – осердя української духовності і культури.*

Сорочан Сергій Борисович (Харків, Україна), доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії стародавнього світу та середніх віків Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Домановський Андрій Миколайович (Харків, Україна), кандидат історичних наук, доцент кафедри історії стародавнього світу та середніх віків Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Тема доповіді: *Харківський осередок української візантиністики на початку XXI ст.: здобутки і перспективи.*

Чернухін Євгеній Костянтинович (Київ, Україна), кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник центру досліджень цивілізацій Причорномор'я Інституту історії України НАН України.

Тема доповіді: *О некоторых курьезах при хранении и описании артефактов византийского периода.*

Шумило Сергій Вікторович (Київ, Україна), директор Міжнародного інституту афонської спадщини в Україні, головний редактор наукового альманаху «Афонська спадщина».

Тема доповіді: *Зв'язки Київської Русі з Афоном та давньоруські монастирі на Святій Горі в XI–XII ст.*

Презентація видавничих проектів, присвячених візантиністиці.

Презентацію проводять А. М. Домановський та С. В. Шумило.

⌚ 11.45 – 14.00: **Секція 1: Впливи Візантії в історії та культурі Русі-України.**

Модератори:

*Домановський Андрій Миколайович,
Шумило Сергій Вікторович,
Гордієнко Дмитро Сергійович*

Корнієнко В'ячеслав Васильович (Київ, Україна), доктор історичних наук, старший науковий співробітник, заступник генерального директора з наукової роботи Національного заповідника «Софія Київська».

Тема доповіді: *“ΦΩΤΙΖΟΥ, ΦΩΤΙΖΟΥ, Η ΝΕΑ ΓΕΡΟΥΣΑΛΗΜ”*: до питання поширення грецької мови в середньовічному Києві (на прикладі графіті Софії Київської).

Пивоваров Сергій Володимирович (Київ, Україна), доктор історичних наук, професор, заступник генерального директора Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника з наукової роботи;

Ільків Микола Володимирович (Чернівці, Україна), кандидат історичних наук, асистент кафедри історії стародавнього світу, середніх віків та музеєзнавства Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Калініченко Віталій Андрійович (Чернівці, Україна), кандидат історичних наук, асистент кафедри історії стародавнього світу, середніх віків та музеєзнавства Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Тема доповіді: *Візантійський імпорт у слов'яно-руських старожитностях Буковини.*

Нікітенко Надія Миколаївна (Київ, Україна), доктор історичних наук, професор, завідувач науково-дослідного відділу «Інститут “Свята Софія”» Національного заповідника «Софія Київська».

Тема доповіді: *Коронація візантійської царівни Анни (фреска Софії Київської).*

Школьна Ольга Володимирівна (Київ, Україна), доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка.

Тема доповіді: *Орнітоморфні мотиви у візантійській та давньоруській традиції.*

Марголіна Ірина Євгенівна (Київ, Україна), кандидат історичних наук, завідувач сектору комплексних науково-дослідного відділу «Інститут “Свята Софія”» Національного заповідника «Софія Київська».

Тема доповіді: *Розшифровка фрескових сцен у князівській молитовні Кирилівської церкви в Києві.*

Черненко Олена Євгенівна (Чернігів, Україна), кандидат історичних наук, доцент кафедри археології, етнології та краєзнавчо-туристичної роботи Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.

Тема доповіді: *Спасо-Преображенський собор у Чернігові як пам'ятка провінційно-візантійського зодчества.*

Пелешенко Юрій Володимирович (Київ, Україна), доктор філологічних наук, старший науковий співробітник Інституту літератури імені Т.Г. Шевченка НАН України.

Тема доповіді: *Тема кінця світу у візантійському та українському середньовічному письменстві.*

Ціватий Вячеслав Григорович (Київ, Україна), кандидат історичних наук, доцент, заступник декана з навчальної роботи історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, заслужений працівник освіти України.

Тема доповіді: *Візантійські дипломатичні й церемоніальні традиції: рецепція в європейські дипломатичні практики доби Середньовіччя та раннього Нового часу (інституціональний і зовнішньополітичний аспекти).*

Пархоменко Марія Вікторівна (Харків, Україна), кандидат історичних наук, викладач Школи мистецтв Харківської міської ради.

Тема доповіді: *Єврейський складник етнічної мозаїки ранньосередньовічного Херсонеса.*

☪ 14.00 – 15.00: Обід.

🕒 15.00–18.00: Вечірнє засідання.

Секція 2: Сучасний стан та перспективи візантиністики в Україні.

Модератори:

Корнієнко В'ячеслав Васильович,

Файда Олег Васильович,

Араджионі Маргарита Анатоліївна

Гордієнко Дмитро Сергійович (Київ, Україна), кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Інституту української археографії та джерелознавства НАН України, провідний науковий співробітник Національного заповідника “Софія Київська”.

Тема доповіді: *Українська візантиністика чи візантиністика в Україні: історія та перспективи.*

Файда Олег Васильович (Львів, Україна), кандидат історичних наук, доцент кафедри історії середніх віків та візантиністики Львівського національного університету імені Івана Франка.

Тема доповіді: *Симфонія та(або) багатоголосся? До витворення моделі становлення візантинознавства на українських теренах у XIX – першій половині XX ст.*

Мавріна Ольга Степанівна (Київ, Україна), кандидат історичних наук, учений секретар Інституту сходознавства ім. А.Ю. Кримського НАНУ.

Тема доповіді: *Візантологічне дослідження в Інституті сходознавства ім. А.Ю.Кримського (повідомлення).*

Ясіновський Андрій Юрійович (Львів, Україна), кандидат історичних наук, декан гуманітарного факультету, завідувач кафедри класичних, візантійських і середньовічних студій Українського католицького університету.

Тема доповіді: *Візантійські студії в Українському католицькому університеті: 25 останніх років і 25 наступних місяців.*

Домановська Марина Євгенівна (Харків, Україна), кандидат історичних наук, науковий співробітник Центру українських студій імені Д. І. Багалія Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Тема доповіді: *Візантиністика у Харківському університеті на межі XIX – XX ст.: проблема формування наукової школи.*

Араджионі Маргарита Анатоліївна (Київ, Україна), кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України.

Тема доповіді: *Дослідження у галузі візантиністики, візантійської та поствізантійської культурної спадщини в Кримському відділенні Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського (1992-2013 рр.)*

Калініченко Віталій Андрійович (Чернівці, Україна), кандидат історичних наук, асистент кафедри історії стародавнього світу, середніх віків та музеєзнавства факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Тема доповіді: *Візантійське зброєзнавство в Україні на сучасному етапі: стан та перспективи досліджень.*

Домановський Андрій Миколайович (Харків, Україна), кандидат історичних наук, доцент кафедри історії стародавнього світу та середніх віків Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, головний редактор сайту «Василевс. Українська візантиністика» (www.byzantina.wordpress.com).

Тема доповіді: *Викривлення образів Візантії в російській пропаганді останнього десятиліття (2008–2018 рр.).*

Бардола Костянтин Юрійович (Харків, Україна), кандидат історичних наук, доцент кафедри історії стародавнього світу та середніх віків Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Тема доповіді: *Смерть парадигм: основне тренди сучасної візантиністики.*

Киричок Олександр Борисович (Київ, Україна), доктор філософських наук, доцент, науковий співробітник Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України.

Тема доповіді: *Історико-філософський аспект сучасної української візантиністики.*

Луговий Олег Михайлович (Одеса, Україна), кандидат історичних наук, доцент кафедри історії стародавнього світу та середніх віків Одеського національного університету імені І.І. Мечникова;

Чепіженко Вадим Віталійович (Одеса, Україна), викладач кафедри історії стародавнього світу та середніх віків Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

Тема доповіді: *Сучасний стан розвитку візантиністики на кафедрі історії стародавнього світу та середніх віків Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.*

18.00 – 18.30: Дискусія, підбиття підсумків.